

Zakon o promociji kmetijskih in živilskih proizvodov

—

Vzpostavitev nove Sheme kakovosti za promocijo lokalnih proizvodov po ZPKŽP

Služba za živilsko predelovalno industrijo in medinstitucionalno sodelovanje
Ministrstvo za kmetijstvo in okolje

Zakon o promociji kmetijskih in živilskih proizvodov

ZAKAJ PROMOCIJA SLOVENSКИH PROIZVODOV?

- ✓ Stopnja samooskrbe v Sloveniji je na repu Evrope.
- ✓ Zmanjšati želimo odvisnosti preskrbe s hrano iz uvoza.
- ✓ Z vzpostavitvijo t.i. »kratkih verig« med pridelovalci, predelovalci in javnimi zavodi želimo, da pride slovenska hrana v večjem obsegu do javnih zavodov.
- ✓ Raziskave kažejo, da je v Sloveniji 32% potrošnikov naklonjenih slovenskim proizvodom. Ti pričakujejo, da so tudi **surovine slovenskega izvora**.
- ✓ Poreklo je potrošniku še posebej pomembno pri svežih in osnovnih proizvodih, kot so sadje, zelenjava, meso, jajca ter mleko in mlečni proizvodi.
- ✓ Potrošnika želimo opozoriti, na katere informacije na izdelku naj bo pozoren, da bo resnično kupil, kar želi (deklaracije, označbe kakovosti).

NAMEN ZAKONA O PROMOCIJI KMETIJSKIH IN ŽIVILSKIH PROIZVODOV

S promocijo po ZPKŽP želimo:

- ✓ spodbuditi sodelovanje pridelovalcev in ŽPI,
- ✓ povečati prodaje slovenske hrane,
- ✓ večje vključevanje proizvodov v sheme kakovosti,

S promocijo po ZPKŽP želimo potrošniku:

- ✓ povečati zaupanje v slovensko hrano,
- ✓ podati vse potrebne informacije o prednosti lokalne hrane, o pridelavi, predelavi, kakovosti in varnosti lokalne hrane.

Zakon o promociji kmetijskih in živilskih proizvodov

KAJ POTROŠNIK PRIČAKUJE

Raziskave med potrošniki so pokazale:

- Da sil lahko proizvodi zgradijo zaupanje na podlagi KAKOVOSTI, REDNE KONTROLE in ZAGOTOVLJENEGA POREKLA OSNOVNE SUROVIN.

ZAKON O PROMOCIJI KMETIJSKIH IN ŽIVILSKIH PROIZVODOV - ZPKŽP

VRSTA PROMOCIJE IN SEKTORJI, ZA KATERE SE LAHKO IZVAJA PROMOCIJA

VRSTE PROMOCIJE se lahko izvajajo (4. člen ZPKŽP) kot:

- a) skupna splošna promocija – generična promocija in kot
- b) promocija shem kakovosti in prostovoljnih označb ter promocija proizvodov iz shem kakovosti in proizvodov, označenih s prostovoljnimi označbami.

SEKTORJI za katere se lahko izvaja promocija (4. člen ZPKŽP) so:

- a) Sektor pridelave in predelave mleka,
- b) Sektor pridelave in predelave mesa,
- c) Sektor pridelave in predelave sadja,
- d) Sektor pridelave in predelave vrtnin,
- e) Sektor pridelave in predelave žit,
- f) Sektor pridelave in predelave oljk,
- g) Sektor pridelave in predelave grozdja za vino,
- h) Sektor pridelave medu.

ZAKON O PROMOCIJI KMETIJSKIH IN ŽIVILSKIH PROIZVODOV - ZPKŽP

SHEME KAKOVOSTI

Obstoječe nacionalne in evropske sheme kakovosti po veljavnem Zkmet so:

- a) „Ekološka“
- b) „Zajamčena tradicionalna posebnost“
- c) „Zaščitena označba porekla“
- d) „Zaščitena geografska označba“
- e) „Integrirani“
- f) „Dobrote z naših kmetij“
- g) „Višja kakovost“

evropske sheme kakovosti - so pravno enotno urejene na celotnem območju EU

nacionalne sheme kakovosti – so pravno urejene na območju RS

S spremembo Zkmet se predlaga dodatna **NOVA** shema kakovosti:

„PREVERJENA KAKOVOST“, ki bo dodatna **NACIONALNA** shema kakovosti

PREVERJENA KAKOVOST

Predlog nove sheme kakovosti v Zakonu o kmetijstvu

70.a člen (preverjena kakovost)

1. Kmetijski pridelek ali živilo preverjene kakovosti je kmetijski pridelek ali živilo s posebnimi lastnostmi, ki se nanašajo predvsem na pridelavo, predelavo ali kakovost osnovnih surovin ter na poreklo osnovne surovine.
2. Posebne lastnosti s prejšnjega odstavka temeljijo na objektivnih, merljivih, izsledljivih ter drugih kriterijih, ki se nanašajo na sestavo kmetijskega pridelka ali živila, okolju prijazno pridelavo, kakovost surovin, dobrobit živali, posebno zdravstveno varstvo živali, načina krmljenja, kratke transportne poti, hitro predelavo surovin, čim manjšo kasnejšo obdelavo pri skladiščenju in transportu.
3. Kmetijski pridelek ali živilo je lahko označeno z **označbo »preverjena kakovost«**, če izpolnjuje predpisane pogoje in je vpisan v evidenco iz 148. člena tega zakona.
4. Podrobnejše pogoje zaščite kmetijskih pridelkov ali živil z označbo »preverjene kakovosti« in način kontrole predpiše minister.

PREVERJENA KAKOVOST

ZAKAJ NOVA SHEMA KAKOVOSTI?

1. ZARADI PRIČAKOVANJ POTROŠNIKOV (na podlagi rezultatov potrošniških raziskav):

- ✓ **Kakovost** mora biti kontrolirana in stalno zagotovljena,
- ✓ **Sledljivost porekla** mora biti zagotovljena z jasnim sporočilom o poreklu surovine.

2. ZA USPEŠNO IZVAJANJE ZAKONA O PROMOCIJI:

- ✓ **Promocija** se izvaja za shemo kakovosti, ki bo vključevala zadosten delež proizvodov na trgu,
- ✓ Shema „**Preverjena kakovost**“ bo s svojimi zahtevami zajela večji delež proizvodov na trgu in pri tem uspešno zastopala zavezance po Zakonu o promociji za plačilo prispevkov.

KAKŠNE SO ZAHTEVE EU PRI OBLIKOVANJU NOVE SHEME?

1. Shema kakovosti mora biti **odprta** vsem proizvajalcem, ki želijo vstopiti vanjo.
2. Sheme mora vključevati obvezujoče **specifikacije**, skladnost katerih preverjajo neodvisni organi.
3. Proizvodi vključeni v Shemo morajo **zagotavljati določen višji standard** (posebne značilnosti proizvoda ALI poseben način kmetovanja ALI proizvodnje ALI kakovost končnega proizvoda, ki znatno presega standarde za osnovne komercialne proizvode).
4. Poreklo osnovne surovine je **v drugem planu**.
5. Shema mora biti pregledna in zagotavljati popolno **sledljivost proizvodov**.

PREVERJENA KAKOVOST

NALOGE SEKTORSKIH ODBOROV PRI PRIPRAVI SPECIFIKACIJE

1. Sektorski odbor mora:

- ✓ doseči soglasje v sektorju glede **kriterijev** za shemo „preverjena kakovost“:
 - Poleg **kriterijev za pridelavo** bo moral sektor izpolnjevati tudi **kriterije glede porekla osnovne surovine v predelanem proizvodu** (slovenska surovina).
- ✓ predlagati svetu za promocijo:
 - **vstop sektorja v 3-letni sektorski program promocije**,
 - **višino prispevka** (zakon določa le max.).
- ✓ sodelovati pri pripravi sektorskega programa promocije.

2. Za uspeh sheme „Preverjena kakovost“ mora Sektorski odbor:

- ✓ Zmotivirati vse člane sektorja, da je promocija koristna za vse,
- ✓ Pri opredelitvi kriterijev paziti:
 - Da jih bo lahko **zagotovil čim večji delež pridelovalcev**
 - Da so **kriteriji taki**, da pri potrošniku zbudajo **večje zaupanje** in zagotavljajo **večjo dodano vrednost**
- ✓ Pozorno zastaviti vse parametre, saj jih bodo pridelovalci, ki vstopajo v shemo morali kasneje izpolnjevati za uporabo označbe „Preverjena kakovost“.

PREVERJENA KAKOVOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE

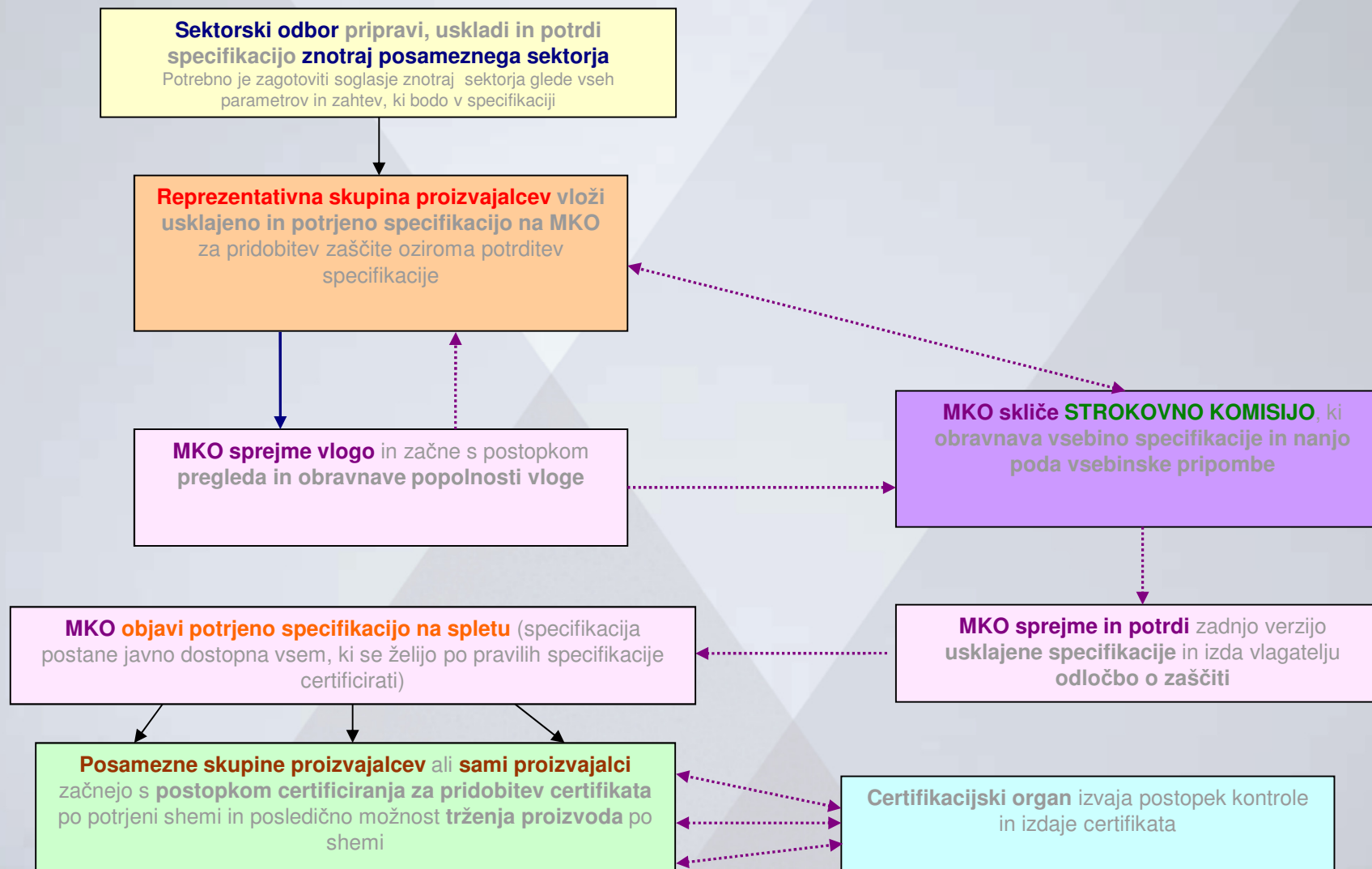
VSTOP SEKTORJA V SEKTORSKO PROMOCIJO

- ✓ V strateškem načrtu je ugotovljeno, da so nekateri sektorji bolje pripravljene na promocijo kot drugi (npr.: **sadje, mleko, meso**).
- ✓ Vstop v promocijo pomeni:
 - ✓ **plačilo prispevka** (ki je obvezno za vse zavezance po zakonu).
 - ✓ **vstop v novo shemo kakovosti** „Preverjena kakovost“, (ki pa ni obvezno).
- ✓ Za vstop v promocijo:
 - ✓ morajo biti pripravljene vsi člani v verigi (kmetovalci- pridelovalci, predelovalci), ki plačujejo prispevke.
 - ✓ Prispevek morajo plačevati vsi v sektorju, ki je vstopil v promocijo.
 - ✓ Shema kakovosti mora biti dostopna čim več zavezancem za plačilo.
 - ✓ Promocija je namenjena proizvodom s slovensko surovino (slovenskim proizvodom).

PREVERJENA KAKOVOST

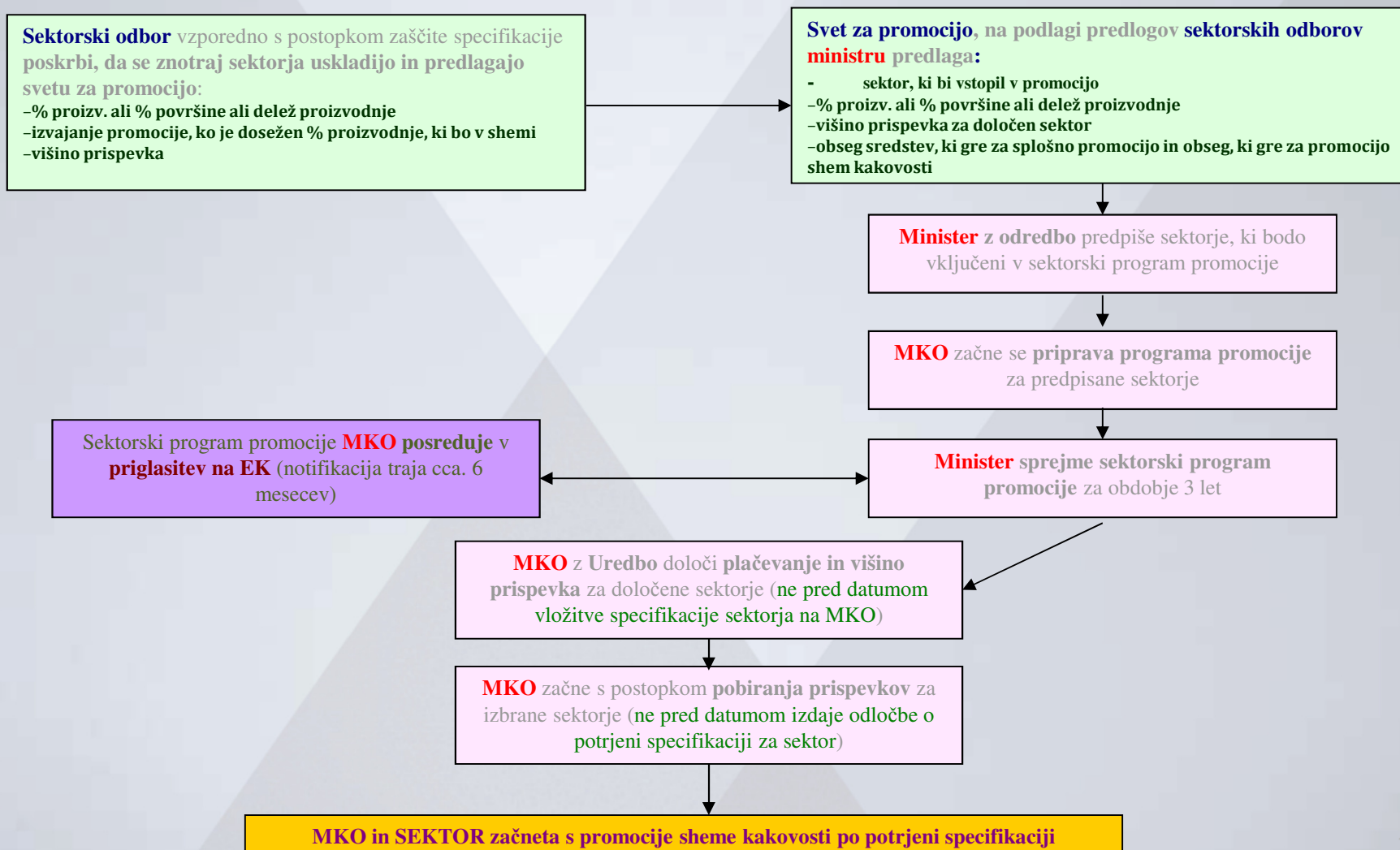
POSTOPEK ZAŠČITE SPECIFIKACIJE IN ZAČETEK CERTIFICIRANJA

PREVERJENA KAKOVOST

POSTOPEK ZA ZAČETEK SEKTORSKE PROMOCIJE

PRISPEVKI PO ZPKŽP

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE

1. Prispevek plačajo (prvi odstavek 10. člena ZPKŽP):

- ✓ Pridelovalci
- ✓ Odkupovalci (predelava)

Maximalno višino prispevkov določa zakon. Sektor se lahko odloči za nižji prispevek.

2. Skupna vrednost sredstev:

- ✓ K zbranim prispevkom **doda MKO še 100% sredstev** za promocijo.

Izvajanje Zakona o promociji kmetijskih in živilskih proizvodov

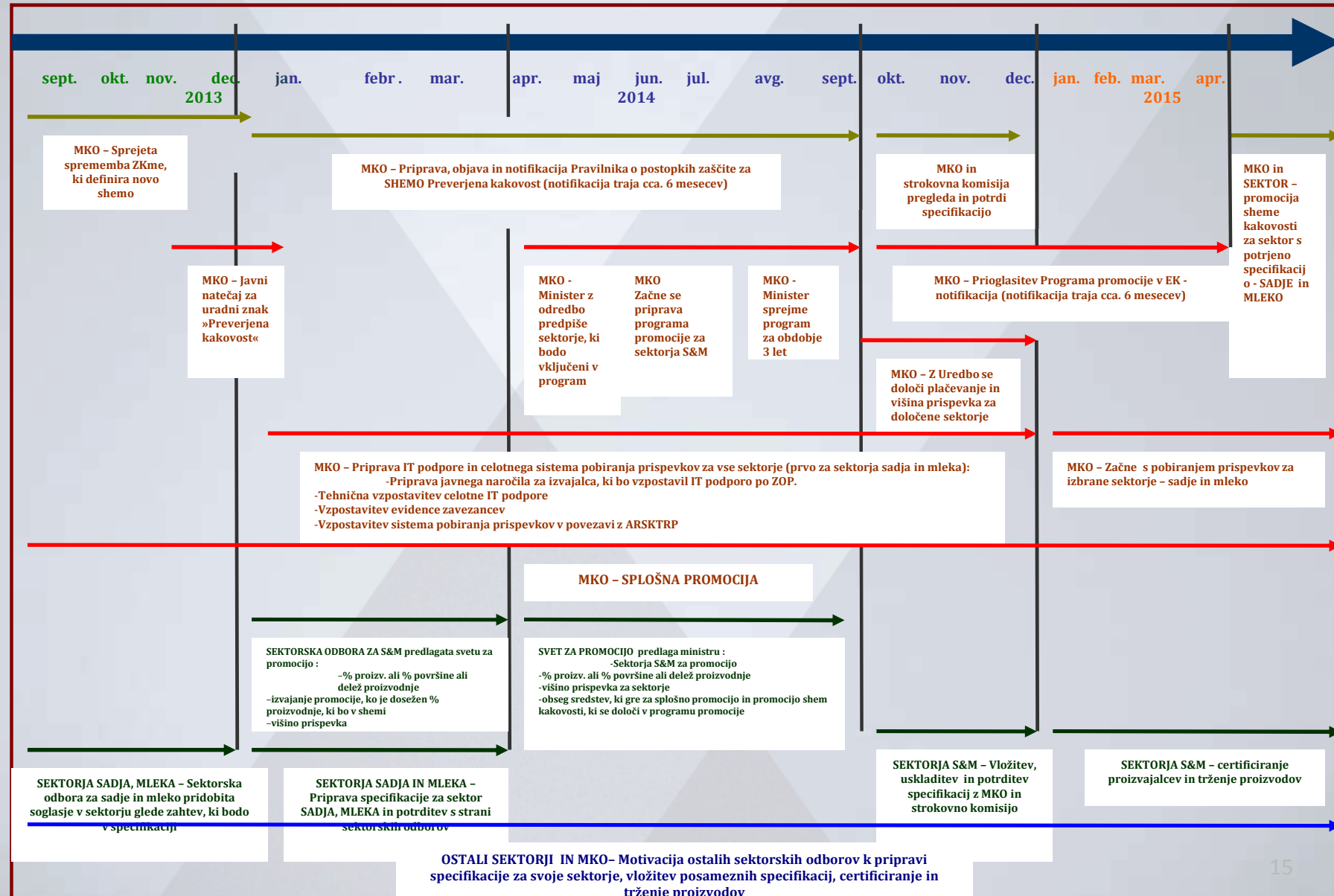
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE

Predviden terminski načrt aktivnosti za začetek izvajanja sektorskih promocij

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE

Hvala za pozornost !

Kontakt:

Ministrstvo za kmetijstvo in okolje

Služba za živilsko predelovalno industrijo in mednarodno
medinstitucionalno sodelovanje

E mail: zpi.mkgp@gov.si

Naslov: Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

Telefon: 01 478 91 98

Fax: 01 478 91 55